

tie prinieslo aj konkrétne výsledky. Potešiteľné je napríklad to, že jednou z nesporných priorit sa stala otázka Dunaja, a to tak samotného riečného koridoru, ako aj ostatných mokradí v jeho povodí. Účastníci prediskutovali čiastkovú správu o Danube River Basin Environmental Programme, ktorý sa začal rozbiehať v lete 1993 v spolupráci všetkých podunajských krajín, Holandska, USA a Veľkej Británie. Finančne ho popri IUCN zabezpečujú aj WWF a niekoľko významných bánk (World Bank, European Investment Bank, Nordic Investment Bank, EBRD) a Nadácia Barbary Gauntlett. Koordinátorom tohto programu za Slovensko je Ing. I. Závadský, za Českú republiku Ing. J. Kinkor, obaja z ministerstiev ŽP. V prvej etape sa majú v jednotlivých štátoch zmapovať zdroje informácií o biologických zdrojoch Podunajska. Na základe návrhu autora tejto správy odporučil PWEK koordináčnej jednotke v Bruseli, aby sa v nasledujúcej etape vybrali v týchto štátoch porovnateľné modelové územia pre overenie monitoringu a manažmentu.

V budúcnosti sa ráta s podrobnejšími národnými štúdiami, v závislosti od dostupných finančných a odborných kapacít. IUCN v minulom období financovalo takýto projekt v Maďarsku (River Corridors in Hungary).

Delegáti informovali o výskumných aktivitách vo svojich krajinách, za SR to bola podrobnejšia informácia o mapovaní biotopov (koordinuje ÚKE SAV) a monitoringu prírodného prostredia VD Gabčíkovo v rokoch 1990-92 (koordinoval ÚZE SAV).

V budúcnosti sa počíta s jedným až dvoma stretnutiami PEWEG ročne, pričom v súvislosti s aktuálnymi úlohami v niektorých oblastiach sa frekvencia patričných podskupín zvýši. V súčasnosti sa to týka podunajskej problematiky s plánovanými stretnutiami v Budapešti, Bukurešti a Bratislave v priebehu najbližších mesiacov.

Mikuláš J. Lisický

Prístup k environmentálnym informáciám

V dňoch 15. - 16. novembra sa v Častej Papiemčke uskutočnil medzinárodný seminár na tému *Prístup k environmentálnym informáciám*, ktorý organizovala mimovládna organizácia Environmental Law Institute z Washingtonu v rámci Programu pre životné prostredie pre strednú a východnú Európu (Environmental Program for Central and Eastern Europe) v spolupráci s legislatívnym odborom Ministerstva životného prostredia SR.

Seminára sa zúčastnili zástupcovia vládnych a mimovládnych organizácií, vedeckých a výskumných pracovísk zo Slovenska, Českej republiky, Bulharska, Rumunska, Poľska, Maďarska, Rakúska, Holandska a USA a prebiehal vo forme diskusie za okrúhlym stolom. Jeho cieľom bolo určiť hlavné problémy v oblasti prístupu k environmentálnym informáciám v štátoch východnej a strednej Európy, kde prebieha proces tvorby a prijímania nových zákonov, všeobecných i špeciálnych.

Problematika prístupu k informáciám v podmienkach slovenskej legislatívy je mimoriadne aktuálna, nakoľko zákon o informáciách je ešte v procese prípravy. Tento zákon bude významný aj v súvislosti s implementáciou pripravovaného zákona NRSR EIA. Jeho účinnosť v praxi bude v mnohom závisieť práve od prístupu k informáciám, od vytvorenia funkčných environmentálnych databáz a informačných systémov.

Hlavné okruhy otázok, o ktorých sa diskutovalo na seminári:

- *druh informácií* potrebných v oblasti ochrany životného prostredia,
- *najdôležitejšie spôsoby využitia* environmentálnych informácií,

- *metódy získavania* environmentálnych informácií.

Programová riaditeľka Environmentálneho projektu pre strednú a východnú Európu Margaret Bowman na záver seminára zhrnula hlavné myšlienky účastníkov:

- Voľný prístup k informáciám nezabezpečuje správne rozhodovanie, ale je jeho nevyhnutným predpokladom.
- Samotné právo na prístup k informáciám nepostačuje, dôležitou súčasťou procesu rozhodovania je správna implementácia zákona, šírenie a využívanie.
- Pre prístup k informáciám je nevyhnutná kombinácia účinných tzv. pasívnych i aktívnych zákonov
- Pri tvorbe a zavádzaní nových zákonov je dôležité definovať základné pojmy, treba sa venovať otázke nákladov a zodpovednosti spojenej so získavaním a šírením informácií.
- Vzhľadom na to, že zúčastnené štáty strednej a východnej Európy majú spravidla zakotvené všeobecné princípy práva na informovanosť a prístup k informáciám, treba obrátiť pozornosť predovšetkým na tvorbu aktívnych práv, medzi ktoré patrí napr. zákon o EIA, zákon o povinnosti označovania výrobkov - ich zloženie a prípadný negatívny vplyv na zdravie, resp. životné prostredie, zákon o povinnom zverejňovaní environmentálnych rozhodnutí atď.
- Rozvíjanie komunikácie medzi vládou a verejnosťou je dlhodobý proces. Verejnosť sa musí učiť získavať a využiť informácie, vláda sa musí učiť načúvať verejnosti, poskytovať a šíriť informácie.

Dušana Podlucká